

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

11 aprilie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în următoarea componență:

Președinte – Nicolae Gordilă

Judecători – Liliana Catan, Elena Covalenco, Iurii Diaconu și Ion Guzun

a judecat, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de avocații Nicanor Conoval și Ion Luchian în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 21 decembrie 2016, în cauza penală în privința lui

Alexeev Eduard xxx, a.n. xx.xx.xxxx,
originar din s. xxx, r-nul xxx, domiciliat în
xxx,

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță: 10.12.2012-04.03.2015;

instanța de apel: 23.03.2015-21.12.2016;

instanța de recurs: 28.02.2017-11.04.2017.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Șoldănești din 04 martie 2015, s-a dispus încetarea procesului penal în cauza lui Alexeev Eduard de învinuire în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 30, 190 alin. (5) Cod penal, din motiv că există circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală.

Acțiunea civilă în sumă totală de 127 121,9 (una sută douăzeci și șapte mii una sută douăzeci și unu, 9) dolari SUA, intentată de către Sandic Mihail în cadrul urmăririi penale, s-a respins, reclamantul Sandic Mihail nefiind în drept să înainteze aceeași acțiune în ordinea procedurii civile.

Pentru a pronunța sentința instanța de fond a constatat că Alexeev Eduard este învinuit de către Organul de Urmărire Penală Șoldănești de comiterea escrocheriei prelungite în perioada 11 septembrie 2008 - 29 noiembrie 2008, săvârșită prin intenție unică, caracterizată prin mai multe acțiuni infracționale identice (22 episoade), cu scopul unic de dobândire ilicită, prin înșelăciune și abuz de încredere, a merelor proaspete în sumă totală de 132 511,5 dolari SUA sau 1 366 695,15 lei de la GȚ „Alexandra Sandic” și GȚ „Sandic Gheorghii Mihail” cu cauzarea de daune în proporții deosebit de mari, în următoarele circumstanțe :

1) La 11 septembrie 2008, ora nu a fost posibil de stabilit, Aleexev Eduard, aflându-se în Federația Rusă, locul concret nu a fost posibil de stabilit, acționând cu

intenție unică, caracterizată prin mai multe acțiuni infracționale identice comise cu scopul de a dobândi ilicit bunurile altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere a dobândit ilicit de la GȚ „Alexandra Sandic” din s. xxx, r-nul xxx conform declarației primare nr. 42198 din 11.09.2008 mere proaspete cu masa de 18 772 kg în sumă totală de 5 616 USD ce constituia la moment suma de 54 368,69 lei pe care i-a însușit în urma realizării merelor, astfel cauzându-i victimei GȚ „Alexandra Sandic” o daună materială în proporții mari în sumă de 54 368,69 lei.

2) Tot el, Aleexev Eduard, la 26 septembrie 2008, ora nu a fost posibil de stabilit, aflându-se în Federația Rusă, locul concret nu a fost posibil de stabilit, cu scopul de a dobândi ilicit bunurile altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere a dobândit ilicit de la GȚ „Alexandra Sandic” din s. xxx, r-nul xxx conform declarației primare nr. 45201 din 26.09.2008 mere proaspete cu masa de 18 850 kg în sumă totală de 55 655 USD ce constituia la moment suma de 58 745,20 lei pe care i-a însușit în urma realizării merelor, astfel cauzându-i victimei GȚ „Alexandra Sandic” o daună materială în proporții mari în sumă de 58 745,20 lei.

3) Tot el, Aleexev Eduard, la 26 septembrie 2008, ora nu a fost posibil de stabilit, aflându-se în Federația Rusă, locul concret nu a fost posibil de stabilit, cu scopul de a dobândi ilicit bunurile altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere a dobândit ilicit de la GȚ „Alexandra Sandic” din s. xxx, r-nul xxx conform declarației primare nr. 45182 din 26.09.2008 mere proaspete cu masa de 19 000 kg în sumă totală de 5 700 USD ce constituia la moment suma de 59 219,58 lei pe care i-a însușit în urma realizării merelor, astfel cauzându-i victimei GȚ „Alexandra Sandic” o daună materială în proporții mari în sumă de 59 219,58 lei.

4) Tot el, Aleexev Eduard, la 26 septembrie 2008, ora nu a fost posibil de stabilit, aflându-se în Federația Rusă, locul concret nu a fost posibil de stabilit, cu scopul de a dobândi ilicit bunurile altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere a dobândit ilicit de la GȚ „Alexandra Sandic” din s. xxx, r-nul xxx conform declarației primare nr.45182 din 26.09.2008 mere proaspete cu masa de 18 770 kg în sumă totală de 5 631 USD ce constituia la moment suma de 58 502,71 lei pe care i-a însușit în urma realizării merelor, astfel cauzându-i victimei GȚ „Alexandra Sandic” o daună materială în proporții mari în sumă de 58 502,71 lei.

5) Tot el, Aleexev Eduard, la 26 septembrie 2008, ora nu a fost posibil de stabilit, aflându-se în Federația Rusă, locul concret nu a fost posibil de stabilit, cu scopul de a dobândi ilicit bunurile altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere a dobândit ilicit de la GȚ „Alexandra Sandic” din s. xxx, r-nul xxx conform declarației primare nr. 45187 din 26.09.2008 mere proaspete cu masa de 18 630 kg în sumă totală de 5 589 USD ce constituia la moment suma de 58 066,36 lei pe care i-a însușit în urma realizării merelor, astfel cauzându-i victimei GȚ „Alexandra Sandic” o daună materială în proporții mari în sumă de 58 066,36 lei.

6) Tot el, Aleexev Eduard, la 26 septembrie 2008, ora nu a fost posibil de stabilit, aflându-se în Federația Rusă, locul concret nu a fost posibil de stabilit, cu scopul de a

dobândi ilicit bunurile altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere a dobândit ilicit de la GȚ „Alexandra Sandic” din s. xxx, r-nul xxx conform declarației primare nr. 45204 din 26.09.2008 mere proaspete cu masa de 18 580 kg în sumă totală de 5 574 USD ce constituia la moment suma de 57 910,51 lei pe care i-a însușit în urma realizării merelor, astfel cauzându-i victimei GȚ „Alexandra Sandic” o daună materială în proporții mari în sumă de 57 910,51 lei.

7) Tot el, Aleexev Eduard, la 02 octombrie 2008, ora nu a fost posibil de stabilit, aflându-se în Federația Rusă, locul concret nu a fost posibil de stabilit, cu scopul de a dobândi ilicit bunurile altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere a dobândit ilicit de la GȚ „Sandic Gheorghii Mihail” din s. xxx r-nul xxx conform declarației primare nr. 1641 din 2.10.2008 mere proaspete cu masa de 18 500 kg în sumă totală de 5 550 USD ce constituia la moment suma de 57 022,92 lei pe care i-a însușit în urma realizării merelor, astfel cauzându-i victimei GȚ „Sandic Gheorghii Mihail” o daună materială în proporții mari în sumă de 57 022,92 lei.

8) Tot el, Aleexev Eduard, la 04 octombrie 2008, ora nu a fost posibil de stabilit, aflându-se în Federația Rusă, locul concret nu a fost posibil de stabilit, cu scopul de a dobândi ilicit bunurile altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere a dobândit ilicit de la GȚ „Sandic Gheorghii Mihail” din s. xxx r-nul xxx conform declarației primare nr. 4668 din 04.10.2008 mere proaspete cu masa de 20 350 kg în sumă totală de 6 105 USD ce constituia la moment suma de 62 642,18 lei pe care i-a însușit în urma realizării merelor, astfel cauzându-i victimei GȚ „Sandic Gheorghii Mihail” o daună materială în proporții mari în sumă de 62 642,18 lei.

9) Tot el, Aleexev Eduard, la 06 octombrie 2008, ora nu a fost posibil de stabilit, aflându-se în Federația Rusă, locul concret nu a fost posibil de stabilit, cu scopul de a dobândi ilicit bunurile altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere a dobândit ilicit de la GȚ „Sandic Gheorghii Mihail” din s. xxx, r-nul xxx conform declarației primare nr. 1663 din 06.10.2008 mere proaspete cu masa de 18 685 kg în sumă totală de 5 605,5 USD ce constituia la moment suma de 57 529,81 lei pe care i-a însușit în urma realizării merelor, astfel cauzându-i victimei GȚ „Sandic Gheorghii Mihail” o daună materială în proporții mari în sumă de 57 629,81 lei.

10) Tot el, Aleexev Eduard, la 11 octombrie 2008, ora nu a fost posibil de stabilit, aflându-se în Federația Rusă, locul concret nu a fost posibil de stabilit, cu scopul de a dobândi ilicit bunurile altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere a dobândit ilicit de la GȚ „Sandic Gheorghii Mihail” din s. xxx r-nul xxx conform declarației primare nr. 48003 din 11.10.2008 mere proaspete cu masa de 18 100 kg în sumă totală de 5 430 USD ce constituia la moment suma de 55 960,49 lei pe care i-a însușit în urma realizării merelor, astfel cauzându-i victimei GȚ „Sandic Gheorghii Mihail” o daună materială în proporții mari în sumă de 55 960,49 lei.

11) Tot el, Aleexev Eduard, la 11 octombrie 2008, ora nu a fost posibil de stabilit, aflându-se în Federația Rusă, locul concret nu a fost posibil de stabilit, cu scopul de a dobândi ilicit bunurile altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere a dobândit

ilicit de la GȚ „Sandic Gheorghii Mihail” din s. xxx r-nul xxx conform declarației primare nr. 48005 din 11.10.2008 mere proaspete cu masa de 18 800 kg în sumă totală de 5 640 USD ce constituia la moment suma de 58 124,71 lei pe care i-a însușit în urma realizării merelor, astfel cauzându-i victimei GȚ „Sandic Gheorghii Mihail” o daună materială în proporții mari în sumă de 58 124,71 lei.

12) Tot el, Aleexev Eduard, la 18 octombrie 2008, ora nu a fost posibil de stabilit, aflându-se în Federația Rusă, locul concret nu a fost posibil de stabilit, cu scopul de a dobândi ilicit bunurile altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere a dobândit ilicit de la GȚ „Sandic Gheorghii Mihail” din s. xxx r-nul xxx conform declarației primare nr. 1753 din 18.10.2008 mere proaspete cu masa de 19 500 kg în sumă totală de 3 900 USD ce constituia la moment suma de 40 140,36 lei pe care i-a însușit în urma realizării merelor, astfel cauzându-i victimei GȚ „Sandic Gheorghii Mihail” o daună materială în proporții considerabile.

13) Tot el, Aleexev Eduard, la 21 octombrie 2008, ora nu a fost posibil de stabilit, aflându-se în Federația Rusă, locul concret nu a fost posibil de stabilit, cu scopul de a dobândi ilicit bunurile altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere a dobândit ilicit de la GȚ „Sandic Gheorghii Mihail” din s. xxx r-nul xxx conform declarației primare nr. 49671 din 21.10.2008 mere proaspete cu masa de 19 400 kg în sumă totală de 5 820 USD ce constituia la moment suma de 59 916,32 lei pe care i-a însușit în urma realizării merelor, astfel cauzându-i victimei GȚ „Sandic Gheorghii Mihail” o daună materială în proporții mari în sumă de 59 916,32 lei.

14) Tot el, la 22 octombrie 2008, ora nu a fost posibil de stabilit, aflându-se în Federația Rusă, locul concret nu a fost posibil de stabilit, cu scopul de a dobândi ilicit bunurile altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere a dobândit ilicit de la GȚ „Sandic Gheorghii Mihail” din s. xxx r-nul xxx conform declarației primare nr. 42198 din 22.10.2008 mere proaspete cu masa de 18 685 kg în sumă totală de 5 820 USD ce constituia la moment suma de 59 968,12 lei pe care i-a însușit în urma realizării merelor, astfel cauzându-i victimei GȚ „Sandic Gheorghii Mihail” o daună materială în proporții mari în sumă de 59 968,12 lei.

15) Tot el, Aleexev Eduard, la 30 octombrie 2008, ora nu a fost posibil de stabilit, aflându-se în Federația Rusă, locul concret nu a fost posibil de stabilit, cu scopul de a dobândi ilicit bunurile altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere a dobândit ilicit de la GȚ „Sandic Gheorghii Mihail” din s. xxx r-nul xxx conform declarației primare nr.1832 din 30.10.2008 mere proaspete cu masa de 19 400 kg în sumă totală de 5 820 USD ce constituia la moment suma de 60 255,62 lei pe care i-a însușit în urma realizării merelor, astfel cauzându-i victimei GȚ „Sandic Gheorghii Mihail” o daună materială în proporții mari în sumă de 60 255,62 lei.

16) Tot el, Aleexev Eduard, la 30 octombrie 2008, ora nu a fost posibil de stabilit, aflându-se în Federația Rusă, locul concret nu a fost posibil de stabilit, cu scopul de a dobândi ilicit bunurile altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere a dobândit ilicit de la GȚ „Sandic Gheorghii Mihail” din s. xxx r-nul xxx conform declarației

primare nr.1833 din 30.10.2008 mere proaspete cu masa de 19 450 kg în sumă totală de 5 835 USD ce constituia la moment suma de 60 410,92 lei pe care i-a însușit în urma realizării merelor, astfel cauzându-i victimei GȚ „Sandic Gheorghii Mihail” o daună materială în proporții mari în sumă de 60 410,92 lei.

17) Tot el, Aleexev Eduard, la 30 octombrie 2008, ora nu a fost posibil de stabilit, aflându-se în Federația Rusă, locul concret nu a fost posibil de stabilit, cu scopul de a dobândi ilicit bunurile altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere a dobândit ilicit de la GȚ „Sandic Gheorghii Mihail” din s. xxx r-nul xxx conform declarației primare nr.1834 din 30.10.2008 mere proaspete cu masa de 19 420 kg în sumă totală de 5 826 USD ce constituia la moment suma de 60 317,74 lei pe care i-a însușit în urma realizării merelor, astfel cauzându-i victimei GȚ „Sandic Gheorghii Mihail” o daună materială în proporții mari în sumă de 60 317,74 lei.

18) Tot el, Aleexev Eduard, la 08 noiembrie 2008, ora nu a fost posibil de stabilit, aflându-se în Federația Rusă, locul concret nu a fost posibil de stabilit, cu scopul de a dobândi ilicit bunurile altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere a dobândit ilicit de la GȚ „Sandic Gheorghii Mihail” din s. xxx r-nul xxx conform declarației primare nr.53424 din 8.11.2008 mere proaspete cu masa de 19 770 kg în sumă totală de 5 931 USD ce constituia la moment suma de 61 440,41 lei pe care i-a însușit în urma realizării merelor, astfel cauzându-i victimei GȚ „Sandic Gheorghii Mihail” o daună materială în proporții mari în sumă de 61 440,40 lei.

19) Tot el, Aleexev Eduard, la 22 noiembrie 2008, ora nu a fost posibil de stabilit, aflându-se în Federația Rusă, locul concret nu a fost posibil de stabilit, cu scopul de a dobândi ilicit bunurile altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere a dobândit ilicit de la GȚ „Sandic Gheorghii Mihail” din s. xxx r-nul xxx conform declarației primare nr. 2003 din 22.11.2008 mere proaspete cu masa de 18 900 kg în sumă totală de 13 230 USD ce constituia la moment suma de 137 033,69 lei pe care i-a însușit în urma realizării merelor, astfel cauzându-i victimei GȚ „Sandic Gheorghii Mihail” o daună materială în proporții deosebit de mari în sumă de 137 033,69 lei.

20) Tot el, Aleexev Eduard, la 22 noiembrie 2008, ora nu a fost posibil de stabilit, aflându-se în Federația Rusă, locul concret nu a fost posibil de stabilit, cu scopul de a dobândi ilicit bunurile altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere a dobândit ilicit de la GȚ „Sandic Gheorghii Mihail” din s. xxx r-nul xxx conform declarației primare nr.2002 din 22.11.2008 mere proaspete cu masa de 20 650 kg în sumă totală de 6 195 USD ce constituia la moment suma de 64 166,57 lei pe care i-a însușit în urma realizării merelor, astfel cauzându-i victimei GȚ „Sandic Gheorghii Mihail” o daună materială în proporții mari în sumă de 64 166,57 lei.

21) Tot el, Aleexev Eduard, la 25 noiembrie 2008, ora nu a fost posibil de stabilit, aflându-se în Federația Rusă, locul concret nu a fost posibil de stabilit, cu scopul de a dobândi ilicit bunurile altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere a dobândit ilicit de la GȚ „Sandic Gheorghii Mihail” din s. xxx r-nul xxx conform declarației primare nr.2019 din 25.11.2008 mere proaspete cu masa de 20 650 kg în sumă totală de

6 195 USD ce constituia la moment suma de 64 194,45 lei pe care i-a însușit în urma realizării merelor, astfel cauzându-i victimei GȚ „Sandic Gheorghii Mihail” o daună materială în proporții mari în sumă de 64 194,45 lei.

22) Tot el, Aleexev Eduard, la 29 noiembrie 2008, ora nu a fost posibil de stabilit, aflându-se în Federația Rusă, locul concret nu a fost posibil de stabilit, cu scopul de a dobândi ilicit bunurile altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere a dobândit ilicit de la GȚ „Sandic Gheorghii Mihail” din s. xxx r-nul xxx conform declarației primare nr.2049 din 29.11.2008 mere proaspete cu masa de 19 480 kg în sumă totală de 5 844 USD ce constituia la moment suma de 60 657,80 lei pe care i-a însușit în urma realizării merelor, astfel cauzându-i victimei GȚ „Sandic Gheorghii Mihail” o daună materială în proporții mari în sumă de 60 657,80 lei.

3. Nefiind de acord cu sentința au declarat apeluri:

3.1. procurorul, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea uneri hotărâri de condamnarea lui Alexeev Eduard în baza art. 30, 190 alin. (5) Cod penal, cu stabilirea pedepsei sub formă de închisoare pe termen de 10 ani, cu executarea acesteia în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe termen de patru ani și admiterea în tot a acțiunii civile înaintată de către Sandic Mihail.

În susținerea apelului a indicat că în cauză sunt administrate suficiente probe ce denotă caracterul infracțional al faptei comise, cum ar fi procesul-verbal de ridicare și examinare a declarațiilor primare de la biroul vamal din Hîncești și Chișinău, ce dovedesc cantitatea merelor exportate și suma ce a fost pusă la baza învinuirii, inclusiv și depozițiile martorilor E.Nacu, V.Silivestru, M.Crațova, N.Prodanov, S.Celpan care au menționat că inculpatul se ocupa de întocmirea actelor și exportul merelor în Federația Rusă, achitându-se pentru serviciile prestate de ei, situație susținută și de martorul Gh.Scurtu ce a activat la întreprinderea lui „Dasicon Tir” în calitate de șofer, care susține, că la intrare în livadă pentru încărcarea producției agricole, primea de la Alexeev Eduard setul de documente necesare pentru vamă, la întoarcere din Federația Rusă restituindu-i 23 000 euro, transmiși de S.Ciobanu din realizarea merelor. Plasând la baza sentinței adoptate doar depozițiile inculpatului, fără a le da o apreciere obiectivă în raport cu alte probe, instanța nu a ținut cont de prevederile art. 24 alin. (2), 101 alin. (1) și 389 Cod de procedură penală, iar motivarea temeiului de încetare a procesului penal în raport cu norma procesuală aplicată, denotă incertitudinea ei, fapt ce vine în contradicție cu criteriul unui act de justiție.

3.2. partea vătămată Sandic Mihail, care a solicitat casarea sentinței cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri privind condamnarea lui Alexeev Eduard pe art. 190 alin. (5) Cod penal și admiterea integrală a acțiunii civile, prin recuperarea daunei materiale în valoare de 132 511,5 dolari SUA, convertiți în valută națională la momentul executării sentinței.

În susținerea cerințelor formulate a invocat nerespectarea de către instanța de fond a prevederilor art. 385 Cod de procedură penală, or motivarea sentinței se bazează în

exclusivitate pe enumerarea acțiunilor OUP și a acuzatorului de stat ce urmau a fi întreprinse în cadrul urmăririi penale, fără a se da o apreciere obiectivă probelor administrate pe caz, ceea ce în opinia sa și în raport cu dispozițiile art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, nu este altceva decât depășirea atribuțiilor procesuale. Declarațiile martorilor S.Celpan, E.Nacu, D.Cazac, C.Mahu și Gh.Scurtu, ce au oferit detalii referitor la afacerea cu merele, confirmă integral vinovăția inculpatului în faptele imputate, în acțiunile acestuia fiind prezente elementele constitutive a laturii obiective a componenței de infracțiune prevăzută de art. 190 alin. (5) Cod penal, exprimată prin dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, intrându-i în încredere și asigurându-l că deține diferite legături în vederea exportării merelor spre comercializare în Federația Rusă, prezentându-se în livezi de unde ele se recoltau și se încărcău în tirurile la fel puse de el la dispoziție.

În acelaș context, apelantul și-a exprimat dezacordul cu soluția respingerii acțiunii civile și închiderea căilor de soluționare a ei în ordinea procedurii civile, or în opinia sa și cu referire la art. 387 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, această hotărâre putea fi luată doar la adoptarea unei sentințe de achitare, pe când în cazul încetării procesului penal pe temeiul art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, dreptul părții vătămate de ași recupera prejudiciul material în ordinea procedurii civile, nu poate fi îngrădit.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 21.12.2016, s-a dispus admiterea apelurilor declarate de către procuror și partea vătămată Sandic Mihail, casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri noi, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Alexeev Eduard a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 30, 190 alin. (5) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe termen de 8 (opt) ani, cu ispășirea acesteia în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe termen de 4 (patru) ani.

Acțiunea civilă înaintată de partea civilă Sandic Mihail s-a admis, dispunându-se încasarea de la Alexeev Eduard în beneficiul acesteia prejudiciul material în sumă de 1 366 695,15 lei.

4.1. În susținerea poziției sale Colegiul a menționat că soluția de încetare a procesului penal în sensul art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală adoptată de instanța de fond, este una incorectă și neargumentat expusă, or motivele pentru care s-a dispus încetarea procesului penal, n-au servit obiect de discuție în cadrul ședințelor de judecată, părților acuzării și apărării nefiindu-le acordată posibilitatea expunerii asupra acestora, instanța adoptând o soluție arbitrară, pentru care n-a pledat nici una din părțile procesului penal.

Mai mult ca atât, prin sentința adoptată instanța n-a verificat și nu s-a expus asupra temeiurilor invocate de părți în favoarea condamnării sau achitării inculpatului, precum nici n-a reținut care sunt circumstanțele strict delimitate de legea procesual penală ce exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea lui la răspunderea penală.

Motivul reținut de instanță pentru încetarea procesului penal, și anume învinuirea neconcretă în sensul art. 281 alin. (2) Cod de procedură penală, care a rezultat cu nulitatea absolută a rechizitoriului în sensul art. 251 alin. (3) Cod de procedură penală ca act procesual de sesizare a instanței pentru că nu îndeplinește condițiile prevăzute de lege cu privire la conținut și formă după cum indică art. 296 Cod de procedură penală, nu cade sub incidența dispozițiilor art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, dar constituie temei de achitare a inculpatului în sensul art. 390 Cod de procedură penală.

Colegiul a menționat că deoarece sentința a fost atacată doar de către partea acuzării în aspectul neaprecierii probelor administrate în favoarea condamnării inculpatului, apărarea nedeclarând apel, soluția propusă de avocații inculpatului privind respingerea apelului procurorului ca nefondat, iar a părții vătămate ca inadmisibil, cu achitarea inculpatului de sub învinuirea înaintată pe motiv că fapta lui nu întrunește elementele infracțiunii, rămâne a fi inacceptabilă.

Cu referire la pretinsa inadmisibilitate a apelului formulat de partea vătămată Sandic Mihail, în lipsa împuternicirilor procesuale și respectiv a calității procesuale, Colegiul verificând respectiva situație prin lecturarea materialelor cauzei penale, inclusiv prin prisma actelor prezentate suplimentar în instanța de apel a menționat că urmărirea penală în cauza dată a fost pornită la 05.03.2010 conform elementelor infracțiunii prevăzută de art. 190 alin. (5) Cod penal la plângerea lui Sandic Mihail ce a acționat în baza procurii liberate la 01.07.2009 de către tatăl său Sandic Gheorghe, autentificată notarial, prin care i s-au transmis toate împuternicirile de gestionare a GȚ „Sandic Gheorghe Mihail” (f.d. 16 v.1), în baza căreia și în temeiul art. 79 Cod de procedură penală, OUP prin ordonanța din 12.07.2010 l-a recunoscut pe Sandic Mihail în calitate de reprezentant legal al GȚ „Sandic Gheorghe Mihail”, ce prin ordonanța din aceeași dată și în temeiul art. 59 Cod de procedură penală a fost recunoscută în calitate de parte vătămată (f.d. 26-27 v.1).

În aceleași împrejurări Sandic Mihail a fost recunoscut în calitate de reprezentant al GȚ „Alexandra Sandic” ce-i aparține mamei sale, respectiva gospodărie la fel primind calitatea procesuală de parte vătămată (f.d. 28-29 v.1).

Astfel, fiind desemnat ca parte a procesului penal, respectiva calitate procesuală se păstrează pe întreaga durată a derulării lui, până la pronunțarea unei soluții definitive, or, dreptul de a recunoaște calitatea procesuală a părții vătămate, în sensul alin. (2) art. 59 Cod de procedură penală, o are în exclusivitate OUP, rămânând a fi absolut nerelevant faptul că la data judecării apelului expirase termenul de valabilitate a procurii nominalizate supra. De altfel în instanța de apel au fost prezentate extrasele din Registrul de evidență a gospodăriilor țărănești cu nr. 439 și 440 din 16.11.2015 ce atestă, că Sandic Mihail deține funcția de conducător a GȚ „Sandic Gheorghe Mihail și „Alexandra Sancic”, având dreptul de a le reprezenta (f.d. 141-142 v.4).

Necâtând la faptul, că prin depozițiile făcute inculpatul încearcă de a duce în eroare instanțele de judecată referitor la adevăratul scop și acțiunile întreprinse de el pe perioada reținută în învinuire - septembrie-noiembrie 2008, Colegiul a considerat că

vinovăția lui și-a găsit deplină confirmare prin probele verbale și cele scrise administrate în cauză de către organul de urmărire penală, care deși au servit obiect de cercetare judecătorească în instanța de fond, n-au găsit o apreciere obiectivă în conținutul sentinței adoptate.

În susținerea acestei concluzii Colegiul a reținut declarațiile părții vătămate Sandic Mihail, instanța considerând că împrejurările relatate de aceasta, fiind susținute de către Evghenia Nacu, Silvestru Vasile, Celpan Serafim, Cravțova Maria. Totodată, declarații similare au fost depuse și de către martorii Railean Victor și Prodan Natalia. De asemenea, Colegiul a reținut și declarațiile lui Scurtru Gheorghe, Mahu Constatin, Cebanu Serghei și Cebanu Valerii.

Colegiul a specificat că împrejurările de fapt ale speței constatate prin depozițiile persoanelor nominalizate ce au confirmat primirea de către inculpat a mijloacelor bănești acumulate în rezultatul realizării producției agricole, la recoltarea căreia el nu și-a adus careva aport, și-a găsit deplină confirmare și prin probele material scrise administrate pe caz, ce au servit obiect de cercetare judecătorească, cum ar fi:

- plângerea lui Sandic Mihail privind atragerea la răspunderea penală a lui Alexeev Eduard pentru escrocherie manifestată prin înșelăciune și abuz de încredere cu însușirea mijloacele bănești în sumă de 130 121,50 dolari SUA ca rezultat al realizării producției agricole ce a cultivat-o, cauzându-i astfel prejudiciu material în proporții deosebit de mari (f.d. 10, vol. I);

- procura ce atestă dreptul de reprezentare a GȚ ”Sandic Gheorghii Mihail” (f.d. 16, vol. I);

- acțiunea civilă referitor la despăgubirile materiale (f.d. 24-25, vol. I);

- depozițiile inițial depuse la faza urmăririi penale de către Sandic Mihail în care s-au invocat aceleași împrejurări a cauzei ca și la etapa judecării ei, expunându-se consecvent și consecutiv asupra acțiunilor întreprinse de inculpat, inclusiv cele inițiale prin care l-a determinat să se ocupe de cultivarea producției agricole, cu realizarea ei peste hotarele țării, convingându-l de legăturile de care dispune, ceea ce l-a făcut să-i acorde credibilitate în rezultatul afacerii, cu investirea anumitor sume de bani și nerestituirea de către inculpat a mijloacelor bănești dobândite în rezultatul realizării merelor pe perioada septembrie-noiembrie 2008 (f.d. 32-33, vol. I);

- informația de la Î.S.”Registru” ce denotă temeinicia afacerii Gospodăriilor Țărănești privind arendarea livezilor în vederea recoltării producției agricole (f.d. 82-85, vol. I);

- cererea privind aplicarea sechestrului pe bunurile inculpatului (f.d. 129-130, vol. I);

- încheierea judecătoreiei sect. Râșcani, Chișinău din 21.03.2011 (f.d. 136, vol. I).

Instanța de apel a mai relatat că existența unor relații contractuale dintre cele două gospodării și partea rusă, ca temei de export a producției agricole au servit contractele bilaterale nr. 840/0808/021 din 26.08.2008 (f.d.160-164; 175-179; 190-193; 201-205; 217-221; 223-237, vol. I) nr. 143 din 09.10.2008 (f.d. 280-284, vol. I); nr. 840/0908/005

din 25.09.2008 (f.d. 302-306; 14-18; vol. I și II), nr. 1/10 din 01.10.2008 (f.d. 41-44, vol. II), nr. 1/13 din 20.11.2008 (f.d. 73-75, vol. II), cu documentele de proveniență a mărfii anexate la ele și datele referitor la mijloacele de transport cu care ea a fost exportată. Totodată, procedura devămării producției agricole și-a găsit confirmare prin cele 12 declarații vamale, ridicate în baza procesului-verbal de ridicare din 17.05.2012 de la BV Chișinău, potrivit cărora GȚ "M.Sandic" a exportat în Federația Rusă mere proaspte, prezentând pentru verificare setul de documente necesare, potrivit tuturor martorilor audiați, erau pregătite de către inculpat (f.d. 153, vol. I); declarația primară nr. 42198 și documentele însoțitoare în baza cărei la 11.09.2008 GȚ "M.Sandic" în calitate de expeditor a expedit către OOO "Alef" or. Moscova, 18 722 kg de mere proaspete (f.d. 156-171, vol. I); declarația primară nr. 4520 și documentele însoțitoare, ce atestă, că la data de 26.09.2008 GȚ "Alexandra Sandic" a expedit către OOO "Alef" or. Moscova, 18 850 kg. de mere (f.d. 172-186, vol. I); declarația primară nr. 45182 și documentele însoțitoare, potrivit cărei la 26.09.2008 GȚ "Alexandra Sandic" în calitate de expeditor a expedit către OOO "Alef" or. Moscova, 19000 kg. de mere (f.d. 187-195, vol. I); declarația primară nr.45196 și documentele însoțitoare, potrivit cărei la data de 26.09.2008 GȚ "Alexandra Sandic" în calitate de expeditor a expedit către OOO "Alef" or. Moscova, 18770 kg de mere (f.d. 196-212, vol. I); declarația primară nr. 45187 și documentele însoțitoare potrivit cărei la data de 26.09.2008 GȚ "Alexandra Sandic" în calitate de expeditor a expedit către destinatarul OOO "Alef" or. Moscova, 18 630 kg de mere (f.d.213-229, vol. I); declarația primară nr. 45204 și documentele însoțitoare potrivit cărei la data de 26.09.2008 GȚ "Alexandra Sandic" în calitate de expeditor a expedit către destinatarul OOO "Alef" or. Moscova, 18 580 kg de mere (f.d. 230-253, vol. I); declarația primară nr.53424 și documentele însoțitoare potrivit cărei la data de 08.11.2008 GȚ "Alef" în calitate de expeditor a expedit către destinatarul OOO "Alexandra Sandic" or. Moscova, 19 770 kg de mere (f.d. 254-269, vol. I); declarația primară nr. 49993 și documentele însoțitoare potrivit cărei la data de 22.10.2008 GȚ "Sandic Gheorghe Mihail" în calitate de expeditor a expedit către destinatarul OOO "Alef" or. Moscova, 19 400 kg de mere (f.d. 270-278, vol. I); declarația primară nr. 48003 și documentele însoțitoare, potrivit cărei la data de 11.10.2008 GȚ "Sandic Gheorghe Mihail" în calitate de expeditor a expedit către destinatarul OOO "Argument" or. Sankt-Peterburg, 18 100 kg de mere (f.d. 279-291, vol. I); declarația primară nr. 48005 și documentele însoțitoare, potrivit cărei la data de 11.10.2008 GȚ "Sandic Gheorghe Mihail" în calitate de expeditor a expedit către destinatarul OOO "Alef" or. Moscova, 18 800 kg de mere (f.d. 292-300, vol. I); declarația primară nr. 46688 și documentele însoțitoare, potrivit cărei la data de 04.10.2008 GȚ "Sandic Gheorghe Mihail" în calitate de expeditor a expedit către destinatarul OOO "Argument" or. Sankt-Peterburg, 20 350 kg de mere (f.d. 301-312, vol. I); procesul-verbal de ridicare din 17.05.2012, prin care de la BV Leușeni, Hâncești au fost ridicate zece declarații vamale (f.d. 2, vol. II) declarația primară nr. 1641 și documentele însoțitoare potrivit cărei la data de 02.10.2008 GȚ "Sandic Gheorghe Mihail" în calitate

de expeditor a expeditat către destinatarul OOO "Alef" or. Moscova, 1 170 cutii mere proaspete (f.d. 3-29 vol. II); declarația primară nr. 1 663 și documentele de însoțire potrivit cărei la data de 06.10.2008 GȚ "Sandic Gheorghe Mihail" în calitate de expeditor a expeditat către destinatarul OOO "Alef" or. Moscova, 1 210 cutii mere proaspete (f.d. 30-36 vol. II); declarația primară nr. 1753 și documentele însoțitoare potrivit cărei la data de 18.10.2008 GȚ "Sandic Gheorghe Mihail" în calitate de expeditor a expeditat către destinatarul OOO "Asparuh" Ucraina, 1 620 cutii mere proaspete (f.d. 37-46, vol. II); declarația primară nr. 1833 și documentele însoțitoare potrivit cărei la data de 30.10.2008 GȚ "Sandic Gheorghe Mihail" în calitate de expeditor a expeditat către destinatarul OOO "Alef" or. Moscova, 1 400 cutii mere proaspete (f.d. 47-58 vol. II); declarația primară nr.1834 și documentele însoțitoare potrivit cărei la data de 30.10.2008 GȚ "Sandic Gheorghe Mihail" în calitate de expeditor a expeditat către destinatarul OOO "Alef" or. Moscova, 1 400 cutii mere proaspete (f.d. 59-64, vol. II); declarația primară nr. 2003 și documentele însoțitoare potrivit cărei la data de 12.11.2008 GȚ "Sandic Gheorghe Mihail" în calitate de expeditor a expeditat către destinatarul OOO "Ancomtorg" or. Minsk, 1 050 cutii mere proaspete (f.d. 65-76 vol. II); declarația primară nr. 2002 și documentele însoțitoare potrivit cărei la data de 22.11.2008 GȚ "Sandic Gheorghe Mihail" în calitate de expeditor a expeditat către destinatarul OOO "Alef" or. Moscova, 1 710 cutii mere proaspete (f.d. 77-83 vol. II); declarația primară nr.2019 și documentele însoțitoare potrivit cărei la data de 25.11.2008 GȚ "Sandic Gheorghe Mihail" în calitate de expeditor a expeditat către destinatarul OOO "Alef" or. Moscova, 1 718 cutii mere proaspete (f.d. 84-88 vol. II); declarația primară nr. 2049 și documentele însoțitoare potrivit cărei la data de 29.11.2008 GȚ "Sandic Gheorghe Mihail" în calitate de expeditor a expeditat către destinatarul OOO "Alef" or. Moscova, 1400 cutii mere proaspete (f.d. 89-97 Vol. II), astfel constatându-se, că pe perioada reținută în învinuire septembrie-noiembrie 2008, cele două GȚ "Sandic Mihail" și "Alexandra Sandic" reprezentate de Mihail Sandic, au exportat în Federația Rusă mere proaspete la cantitatea menționată în facturile de expediție și la suma totală indicată în conținutul învinuirii din rechizitoriu.

Instanța de apel a considerat că cumulul de probe administrate în cauză, ce au fost supuse unei cercetări suplimentare în instanța de apel, denotă cu certitudine împrejurările cauzei menționate de către partea vătămată Mihail Sandic, demonstrându-se în tot vinovăția inculpatului în aceea, că:

- la 11 septembrie 2008, ora nu a fost posibil de stabilit, Alexeev Eduard, aflându-se în Federația Rusă, locul concret nu a fost posibil de stabilit, acționând cu intenție unică, caracterizată prin mai multe acțiuni infracționale identice comise cu scopul de a dobândi ilicit bunurile altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere a dobândit ilicit de la GȚ „Alexandra Sandic” din sat. xxx, r-nul xxx conform declarației primare nr. 42198 din 11.09.2008 mere proaspete cu masa de 18 772 kg în sumă totală de 5 616 USD ce constituia la moment suma de 54 368,69 lei, pe care i-a însușit în urma realizării

merelor, astfel cauzându-i victimei GȚ „Alexandra Sandic” o daună materială în proporții mari în sumă de 54 368,69 lei.

- la 26 septembrie 2008, ora nu a fost posibil de stabilit, aflându-se în Federația Rusă, locul concret nu a fost posibil de stabilit, cu scopul de a dobândi ilicit bunurile altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere a dobândit ilicit de la GȚ „Alexandra Sandic” din sat. xxx, r-nul xxx conform declarației primare nr. 45201 din 26.09.2008 mere proaspete cu masa de 18 850 kg în sumă totală de 55 655 USD ce constituia la moment suma de 58 745,20 lei pe care în urma realizării merelor, i-a însușit, prin ce a cauzat victimei GȚ „Alexandra Sandic” o daună materială în proporții mari în sumă de 58 745,20 lei.

- la 26 septembrie 2008, ora nu a fost posibil de stabilit, aflându-se în Federația Rusă, locul concret nu a fost posibil de stabilit, cu scopul de a dobândi ilicit bunurile altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere a dobândit ilicit de la GȚ „Alexandra Sandic” din sat. xxx, r-nul xxx conform declarației primare nr. 45182 din 26.09.2008 mere proaspete cu masa de 19 000 kg în sumă totală de 5 700 USD ce constituia la moment suma de 59 219,58 lei pe care i-a însușit în urma realizării merelor, astfel cauzându-i victimei GȚ „Alexandra Sandic” o daună materială în proporții mari în sumă de 59 219,58 lei.

- la 26 septembrie 2008, ora nu a fost posibil de stabilit, aflându-se în Federația Rusă, locul concret nu a fost posibil de stabilit, cu scopul de a dobândi ilicit bunurile altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere a dobândit ilicit de la GȚ „Alexandra Sandic” din sat. xxx, r-nul xxx conform declarației primare nr. 45182 din 26.09.2008 mere proaspete cu masa de 18 770 kg în sumă totală de 5 631 dolari USD ce constituia la moment suma de 58 502,71 lei pe care i-a însușit în urma realizării merelor, astfel cauzându-i victimei GȚ „Alexandra Sandic” o daună materială în proporții mari în sumă de 58 502,71 lei.

- la 26 septembrie 2008, ora nu a fost posibil de stabilit, aflându-se în Federația Rusă, locul concret nu a fost posibil de stabilit, cu scopul de a dobândi ilicit bunurile altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere a dobândit ilicit de la GȚ „Alexandra Sandic” din sat. xxx, r-nul xxx conform declarației primare nr. 45187 din 26.09.2008 mere proaspete cu masa de 18 630 kg în sumă totală de 5 589 dolari USD ce constituia la moment suma de 58 066,36 lei pe care i-a însușit în urma realizării merelor, astfel cauzându-i victimei GȚ „Alexandra Sandic” o daună materială în proporții mari în sumă de 58 066,36 lei.

- la 26 septembrie 2008, ora nu a fost posibil de stabilit, aflându-se în Federația Rusă, locul concret nu a fost posibil de stabilit, cu scopul de a dobândi ilicit bunurile altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere a dobândit ilicit de la GȚ „Alexandra Sandic” din sat. Xxx, r-nul xxx conform declarației primare nr. 45204 din 26.09.2008 mere proaspete cu masa de 18 580 kg în sumă totală de 5 574 dolari USD ce constituia la moment suma de 57 910,51 lei pe care i-a însușit în urma realizării merelor, astfel

cauzându-i victimei GȚ „Alexandra Sandic” o daună materială în proporții mari în sumă de 57 910,51 lei.

- la 02 octombrie 2008, ora nu a fost posibil de stabilit, aflându-se în Federația Rusă, locul concret nu a fost posibil de stabilit, cu scopul de a dobândi ilicit bunurile altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere a dobândit ilicit de la GȚ „Sandic Gheorghii Mihail” din sat. xxx, r-nul xxx conform declarației primare nr. 1641 din 02.10.2008 mere proaspete cu masa de 18 500 kg în sumă totală de 5 550 dolari USD ce constituia la moment suma de 57 022,92 lei pe care i-a însușit în urma realizării merelor, astfel cauzându-i victimei GȚ „Sandic Gheorghii Mihail” o daună materială în proporții mari în sumă de 57 022,92 lei.

- la 04 octombrie 2008, ora nu a fost posibil de stabilit, aflându-se în Federația Rusă, locul concret nu a fost posibil de stabilit, cu scopul de a dobândi ilicit bunurile altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere a dobândit ilicit de la GȚ „Sandic Gheorghii Mihail” din sat. xxx, r-nul xxx conform declarației primare nr. 4668 din 04.10.2008 mere proaspete cu masa de 20 350 kg în sumă totală de 6 105 dolari USD ce constituia la moment suma de 62 642,18 lei pe care i-a însușit în urma realizării merelor, astfel cauzându-i victimei GȚ „Sandic Gheorghii Mihail” o daună materială în proporții mari în sumă de 62 642,18 lei.

- la 06 octombrie 2008, ora nu a fost posibil de stabilit, aflându-se în Federația Rusă, locul concret nu a fost posibil de stabilit, cu scopul de a dobândi ilicit bunurile altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere a dobândit ilicit de la GȚ „Sandic Gheorghii Mihail” din sat. xxx, r-nul xxx conform declarației primare nr. 1663 din 06.10.2008 mere proaspete cu masa de 18 685 kg în sumă totală de 5 605,5 dolari USD ce constituia la moment suma de 57 529,81 lei pe care i-a însușit în urma realizării merelor, astfel cauzându-i victimei GȚ „Sandic Gheorghii Mihail” o daună materială în proporții mari în sumă de 57 629,81 lei.

- la 11 octombrie 2008, ora nu a fost posibil de stabilit, aflându-se în Federația Rusă, locul concret nu a fost posibil de stabilit, cu scopul de a dobândi ilicit bunurile altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere a dobândit ilicit de la GȚ „Sandic Gheorghii Mihail” din sat. xxx, r-nul xxx conform declarației primare nr. 48003 din 11.10.2008 mere proaspete cu masa de 18 100 kg în sumă totală de 5 430 dolari USD ce constituia la moment suma de 55 960,49 lei pe care i-a însușit în urma realizării merelor, astfel cauzându-i victimei GȚ „Sandic Gheorghii Mihail” o daună materială în proporții mari în sumă de 55 960,49 lei.

- la 11 octombrie 2008, ora nu a fost posibil de stabilit, aflându-se în Federația Rusă, locul concret nu a fost posibil de stabilit, cu scopul de a dobândi ilicit bunurile altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere a dobândit ilicit de la GȚ „Sandic Gheorghii Mihail” din sat. xxx, r-nul xxx conform declarației primare nr. 48005 din 11.10.2008 mere proaspete cu masa de 18 800 kg în sumă totală de 5 640 dolari USD ce constituia la moment suma de 58 124,71 lei pe care i-a însușit în urma realizării merelor,

astfel cauzându-i victimei GȚ „Sandic Gheorghii Mihail” o daună materială în proporții mari în sumă de 58 124,71 lei.

- la 18 octombrie 2008, ora nu a fost posibil de stabilit, aflându-se în Federația Rusă, locul concret nu a fost posibil de stabilit, cu scopul de a dobândi ilicit bunurile altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere a dobândit ilicit de la GȚ „Sandic Gheorghii Mihail” din sat. xxx, r-nul xxx conform declarației primare nr. 1753 din 18.10.2008 mere proaspete cu masa de 19 500 kg în sumă totală de 3 900 dolari USD ce constituia la moment suma de 40 140,36 lei pe care i-a însușit în urma realizării merelor, astfel cauzându-i victimei GȚ „Sandic Gheorghii Mihail” o daună materială în proporții considerabile.

- la 21 octombrie 2008, ora nu a fost posibil de stabilit, aflându-se în Federația Rusă, locul concret nu a fost posibil de stabilit, cu scopul de a dobândi ilicit bunurile altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere a dobândit ilicit de la GȚ „Sandic Gheorghii Mihail” din sat. xxx, r-nul xxx conform declarației primare nr. 49671 din 21.10.2008 mere proaspete cu masa de 19 400 kg în sumă totală de 5 820 dolari USD ce constituia la moment suma de 59 916,32 lei pe care i-a însușit în urma realizării merelor, astfel cauzându-i victimei GȚ „Sandic Gheorghii Mihail” o daună materială în proporții mari în sumă de 59 916,32 lei.

- la 22 octombrie 2008, ora nu a fost posibil de stabilit, aflându-se în Federația Rusă, locul concret nu a fost posibil de stabilit, cu scopul de a dobândi ilicit bunurile altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere a dobândit ilicit de la GȚ „Sandic Gheorghii Mihail” din sat. xxx, r-nul xxx conform declarației primare nr. 42198 din 22.10.2008 mere proaspete cu masa de 18 685 kg în sumă totală de 5 820 dolari USD ce constituia la moment suma de 59 968,12 lei pe care i-a însușit în urma realizării merelor, astfel cauzându-i victimei GȚ „Sandic Gheorghii Mihail” o daună materială în proporții mari în sumă de 59 968,12 lei.

- la 30 octombrie 2008, ora nu a fost posibil de stabilit, aflându-se în Federația Rusă, locul concret nu a fost posibil de stabilit, cu scopul de a dobândi ilicit bunurile altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere a dobândit ilicit de la GȚ „Sandic Gheorghii Mihail” din sat. xxx, r-nul xxx conform declarației primare nr.1832 din 30.10.2008 mere proaspete cu masa de 19 400 kg în sumă totală de 5 820 dolari USD ce constituia la moment suma de 60 255,62 lei pe care i-a însușit în urma realizării merelor, astfel cauzându-i victimei GȚ „Sandic Gheorghii Mihail” o daună materială în proporții mari în sumă de 60 255,62 lei.

- la 30 octombrie 2008, ora nu a fost posibil de stabilit, aflându-se în Federația Rusă, locul concret nu a fost posibil de stabilit, cu scopul de a dobândi ilicit bunurile altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere a dobândit ilicit de la GȚ „Sandic Gheorghii Mihail” din sat. xxx, r-nul xxx conform declarației primare nr.1833 din 30.10.2008 mere proaspete cu masa de 19 450 kg în sumă totală de 5 835 dolari USD ce constituia la moment suma de 60 410,92 lei pe care i-a însușit în urma realizării merelor,

astfel cauzându-i victimei GȚ „Sandic Gheorghii Mihail” o daună materială în proporții mari în sumă de 60 410,92 lei.

- la 30 octombrie 2008, ora nu a fost posibil de stabilit, aflându-se în Federația Rusă, locul concret nu a fost posibil de stabilit, cu scopul de a dobândi ilicit bunurile altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere a dobândit ilicit de la GȚ „Sandic Gheorghii Mihail” sat. xxx, r-nul xxx conform declarației primare nr.1834 din 30.10.2008 mere proaspete cu masa de 19 420 kg în sumă totală de 5 826 dolari USD ce constituia la moment suma de 60 317,74 lei pe care i-a însușit în urma realizării merelor, astfel cauzându-i victimei GȚ „Sandic Gheorghii Mihail” o daună materială în proporții mari în sumă de 60 317,74 lei.

- la 08 noiembrie 2008, ora nu a fost posibil de stabilit, aflându-se în Federația Rusă, locul concret nu a fost posibil de stabilit, cu scopul de a dobândi ilicit bunurile altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere a dobândit ilicit de la GȚ „Sandic Gheorghii Mihail” din sat. xxx, r-nul xxx conform declarației primare nr.53424 din 08.11.2008 mere proaspete cu masa de 19 770 kg în sumă totală de 5 931 dolari USD ce constituia la moment suma de 61 440,41 lei pe care i-a însușit în urma realizării merelor, astfel cauzându-i victimei GȚ „Sandic Gheorghii Mihail” o daună materială în proporții mari în sumă de 61 440,40 lei.

- la 22 noiembrie 2008, ora nu a fost posibil de stabilit, aflându-se în Federația Rusă, locul concret nu a fost posibil de stabilit, cu scopul de a dobândi ilicit bunurile altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere a dobândit ilicit de la GȚ „Sandic Gheorghii Mihail” din sat. xxx r-nul xxx conform declarației primare nr.2003 din 22.11.2008 mere proaspete cu masa de 18 900 kg în sumă totală de 13 230 dolari USD ce constituia la moment suma de 13 7033,69 lei pe care i-a însușit în urma realizării merelor, astfel cauzându-i victimei GȚ „Sandic Gheorghii Mihail” o daună materială în proporții deosebit de mari în sumă de 13 7033,69 lei.

- la 22 noiembrie 2008, ora nu a fost posibil de stabilit, aflându-se în Federația Rusă, locul concret nu a fost posibil de stabilit, cu scopul de a dobândi ilicit bunurile altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere a dobândit ilicit de la GȚ „Sandic Gheorghii Mihail” din sat. xxx r-nul xxx conform declarației primare nr.2002 din 22.11.2008 mere proaspete cu masa de 20 650 kg în sumă totală de 6 195 dolari USD ce constituia la moment suma de 64 166,57 lei pe care i-a însușit în urma realizării merelor, astfel cauzându-i victimei GȚ „Sandic Gheorghii Mihail” o daună materială în proporții mari în sumă de 64 166,57 lei.

- la 25 noiembrie 2008, ora nu a fost posibil de stabilit, aflându-se în Federația Rusă, locul concret nu a fost posibil de stabilit, cu scopul de a dobândi ilicit bunurile altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere a dobândit ilicit de la GȚ „Sandic Gheorghii Mihail” din sat. xxx r-nul xxx conform declarației primare nr.2019 din 25.11.2008 mere proaspete cu masa de 20 650 kg în sumă totală de 6 195 dolari USD ce constituia la moment suma de 64 194,45 lei pe care i-a însușit în urma realizării merelor,

astfel cauzându-i victimei GȚ „Sandic Gheorghii Mihail” o daună materială în proporții mari în sumă de 64 194,45 lei.

- la 29 noiembrie 2008, ora nu a fost posibil de stabilit, aflându-se în Federația Rusă, locul concret nu a fost posibil de stabilit, cu scopul de a dobândi ilicit bunurile altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere a dobândit ilicit de la GȚ „Sandic Gheorghii Mihail” din sat. xxx r-nul xxx conform declarației primare nr.2049 din 29.11.2008 mere proaspete cu masa de 19 480 kg în sumă totală de 5 844 dolari USD ce constituia la moment suma de 60 657,80 lei pe care i-a însușit în urma realizării merelor, astfel cauzându-i victimei GȚ „Sandic Gheorghii Mihail” o daună materială în proporții mari în sumă de 60 657,80 lei, ce a permis Colegiului de a concluziona temeinicia încadrării acțiunilor inculpatului la art. 30, 190 alin. (5) Cod penal în prezența calificativelor *”escrocherie prelungită, adică fapta săvârșită prin intenție unică, caracterizată prin mai multe acțiuni infracționale identice, comise cu scopul de dobândire ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune, săvârșită cu cauzarea de daune în proporții deosebit de mari”*.

Constatând ca fiind dovedite faptele infracționale comise de către inculpat, Colegiul a respins declarațiile depuse de acesta la etapa judecării cauzei cu tentativa convingerii instanțelor referitor la afacerea comună pe care ar fi desfășurat-o pe perioada anilor 2006-2008 împreună cu Sandic Mihail, or cele menționate de el în acest sens, nu numai că nu și-au găsit confirmare prin careva înscrisuri veridice, ci nici nu coroborează cu restul probelor administrate pe caz, atât din rândul celor verbale cât și celor scrise.

Contractele bilaterale anexate la materialele cauzei, ce denotă relațiile comerciale dintre GȚ reprezentate de Mihail Sandic și partea rusă, nu sunt altceva decât o acoperire legală a intenției infracționale a inculpatului, or acestea fiind strict necesare pentru confirmarea exportului, nu denotă și restituirea către Mihail Sandic a mijloacelor bănești realizate în urmă vânzării producției agricole, certificatele igienice și documentele de proveniență și însoțire a mărfii, confirmând apartenența lor GȚ, inclusiv lipsa atribuțiilor inculpatului în acest sens. Împrejurările rezultă nu numai din probele menționate, dar și din depozițiile părții vătămate, temei de respingere a cărora instanța de apel nu găsește, or fiind consecutiv expuse ele confirmă lipsa oricăror investiții din partea inculpatului în afacerea lor comună, acțiunile acestuia limitându-se la găsirea pieții de desfacere a producției agricole și pregătirea setului de documente pentru export. Primirea personal de către inculpat a mijloacelor bănești în urma realizării producției agricole au confirmat-o nu numai frații Ciobanu, ce se ocupau de înstrăinarea ei pe teritoriul FR, ci și șoferii mijloacelor de transport cu care aceasta era exportată, nefiind constatate temeuri de a pune la îndoială depozițiile lor, cu atât mai mult, că acestea coroborează cu baza probantă administrată pe caz. Respectiv, negarea de către inculpat a faptelor imputate nu este alt ceva decât un mijloc de apărare și o încercare de a evita răspunderea și pedeapsa penală, de vreme ce în cursul judecării cauzei, au fost prezentate probe suficiente în sprijinul învinuirii formulate, ce dovedesc cu certitudine vinovăția lui în comiterea infracțiunii incriminate, iar tentativa inducerii instanței de apel în eroare

referitor la afacerea comună și de lungă durată în domeniul agriculturii, cu investițiile suportate în acest sens, a suferit eșec, or careva înscrisuri sau probe verbale confirmătoare în acest sens, apărarea nu a prezentat.

Opinia părții apărării privind lipsa în acțiunile inculpatului a elementelor infracțiunii de escrocherie, Colegiul a considerat-o una declarativă, fiind în contradicție cu împrejurările de fapt ale cauzei, care denotă caracterul infracțional a faptei comise, adică intenția cu care inculpatul sub pretextul conlucrării reciproce și prezenței a cărorva legături în Federația Rusă, cu scopul realizării mărfii, a acționat în vederea însușirii prin înșelăciune și abuz de încredere a sumei indicate în actul de învinuire.

Totodată, afirmația referitor la neconstatarea modalității comiterii intenției criminale ca element al laturii subiective ”înșelăciunea” sau ”abuzul de încredere”, vine în contradicție cu aspectele faptice a cauzei, care denotă prezența lor comună, or atât prin încrederea insuflată părții vătămate referitor la bunul simț al faptelor întreprinse, cât și înșelăciunea manifestată prin dobândirea bunurilor în vederea înstrăinării lor, fără restituirea mijloacelor bănești primite de la frații Ciobanu în rezultatul înstrăinării lor, or prezența consecutivă a celor două modalități a escrocheriei, nu înlătură caracterul infracțional al faptei.

În ce privește ne pornirea pe fiecare din cele 22 cazuri a urmăririi penale, Colegiul a menționat că pe lângă faptul că această împrejurare nu constituie temei de încetare a procesului penal în sensul art. 275; 332 și 391 Cod de procedură penală, deoarece instanța în corespundere cu art. 325 Cod de procedură penală judecă cauza în limita învinuirii aduse și referitor la persoana pusă sub învinuire, modificarea legii procesuale în acest sens a avut loc după începerea procesului penal pe cazul dat, ceea ce nu poate constitui impediment pentru desfășurarea lui.

Referitor la momentul consumării intenției criminale, s-a menționat că învinuirea adusă inculpatului în acest sens, se bazează pe dispozițiile art. 30 Cod penal ce denotă caracterul unic a faptei prelungite, ea fiind consumată odată cu finisarea ultimei acțiuni de înstrăinare a producției agricole, ceea ce face absolut neîntemeiat argumentul apărării referitor la constatarea ca fiind consumată a fiecărei fapte aparte, or atât intenția criminală, sursa de dobândire a bunului, modalitatea acțiunilor întreprinse, cât și piața de desfacere unde s-au consumat aceste acțiuni sunt unice, pentru încadrarea faptei fiind mai puțin relevant locul desfacerii producției agricole.

De asemenea, Colegiul nu a acceptat argumentul apărării referitor la nerespectarea de către partea acuzării, la întocmirea ordonanței de punere sub învinuire, precum și a învinuirii din rechizitoriu a dispozițiilor art. 6 Convenție, art. 281 și 296 Cod de procedură penală, or modalitatea expunerii acuzațiilor aduse este una clară și certă, ce permite pregătirea unei apărări efective, inculpatul ne invocând nici în instanța de fond și nici în cea de apel, că nu ar fi înțeleș sensul învinuirii.

Astfel, modalitatea și termenul invocării demersurilor și cererilor referitor la dezacordul cu actele procesuale întocmite de OUP și procuror, este strict stipulată de normele procesual-penale, nerespectarea acestor termeni, în corespundere cu art. 230

alin. (2) Cod de procedură penală determinând pierderea dreptului de exercitare a dreptului procesual.

La fel, Colegiul nu a acceptat nici argumentul referitor la lipsa probelor scrise ce ar demonstra incontestabil vinovăția inculpatului, precum și excluderea în temeiul art. 94-95 Cod de procedură penală din materialele cauzei penale a copiilor documentelor vamale, or, fiind ridicate în baza actului procedural, întocmit în strictă conformitate cu legea procedurală, procesul-verbal de ridicare a copiilor de pe documentele vamale constituie în sensul legii mijloc de probațiune, copia actelor anexate fiind confirmată de către persoana abilitată cu dreptul procesual de efectuare a acțiunilor procesuale în cauza dată.

Cu privire la lucrările de contabilitate și vizibilitatea acestora, atât inculpatul cât și partea vătămată au confirmat înțelegerea reciprocă bazată pe bunul simț, ce la etapa inițială nu a creat careva dubii referitor la adevărata intenție cu care a acționat cel din urmă, respectiv lipsa documentelor contabile nu ar putea crea incertitudine referitor la conținutul învinuirii lui aduse, bazată pe probele care confirmă cantitatea și costul producției agricole exportate, a cărei achitare s-a efectuat nu prin virament ci în numerar prin intermediul inculpatului.

De rând cu aceasta, Colegiul a mai menționat, că existența contractului bilateral dintre Mihail Sandic ca reprezentant al GȚ și partea rusă cu privire la furnizarea producției agricole, nu pune la îndoială existența dintre părți a raportului de ordin civil, însă aceste împrejurări nu se referă la acțiunile criminale a inculpatului și învinuirea formulată, or acționând cu intenția unică, el a beneficiat de rezultatul acestei tranzacții, nerestituindu-i producătorului mijloacele bănești primite de la persoanele ce au realizat producția agricolă pe teritoriul FR, și în acest sens rămâne absolut irelevant faptul, de câte ori inculpatul a ieșit de pe teritoriul țării pe perioada septembrie-noiembrie 2008, or pe lângă posibilitatea plecării în străinătate pe segmentul nistrean, necontrolat de autoritățile RM, mijloacele bănești i-au fost transmise, potrivit martorilor și în timp ce se afla în țară de către șoferii ce au transportat producția agricolă, cantitatea și costul căreia rezultă din declarațiile fiscale anexate la dosar.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei penale, Colegiul a acordat deplină eficiență dispozițiilor art. 61,75 Cod penal ținând cont și de gravitatea faptei comise, care face parte din categoria infracțiunilor deosebit de grave, de caracterul prejudiciabil a celor săvârșite, personalitatea inculpatului, care anterior nu a intrat în conflict cu legea, de scopul și motivul de cupiditate cu care a acționat la comiterea faptei, de caracteristica pozitivă de la locul de trai, precum și de prezența la întreținerea acestuia a doi copii minori.

În prezența acestor împrejurări și în lipsa circumstanțelor agravante, Colegiul a considerat posibil de a aplicat inculpatului, pedeapsa închisorii în limitele minime stabilite de norma penală, cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe termen de 4 ani, care va fi utilă și benefică pentru corectarea lui, urmărind scopul prevenirii continuării activității criminale.

Concomitent cu latura penală, Colegiul a dispus și soluționarea acțiunii civile inițiate în procesul penal, deoarece la faza urmăririi penale GȚ ”Sandic Gheorghii Mihail” și GȚ ”Alexandra Sandic ” prin ordonanțele OUP din 12.07.2010 (f.d. 27; 30 vol. I) au fost recunoscute în calitate de părți vătămate și civile, iar prin ordonanța OUP din aceeași dată în calitate de reprezentant al acestor întreprinderi a fost recunoscut Sandic Mihail (f.d. 26; 28, vol. I), fiindu-i acordate în corespundere cu art. 60 Cod de procedură penală drepturile și obligațiile procesuale în calitate de parte la proces.

Respectiva concluzie s-a întemeiat pe dispozițiile art. 387 Cod de procedură penală, care obligă instanța de fond la adoptarea sentinței, să se expună și privitor la acțiunea civilă inițiată în procesul penal, iar dispozițiile art. 397 pct. 1) Cod de procedură penală, indicând la necesitatea expunerii în dispozitivul sentinței a hotărârii cu privire la acțiunea civilă, Colegiul a concluzionat asupra posibilității admiterii în tot a cerințelor formulate de către reprezentantul părților vătămate Sandic Mihail, dispunând încasarea de la inculpat în beneficiul acesteia a prejudiciului material în sumă de 1 366 695,15 lei stabilit prin învinuirea înaintată.

5. Împotriva deciziei instanței de apel, recurs ordinar în numele inculpatului declară avocații Conoval Nicanor și Luchian Ion, care invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 12) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia și menținerea sentinței instanței de fond.

În susținerea recursului avocații indică:

- instanța de apel nu s-a expus conform prevederilor art. 95 Cod de procedură penală asupra admisibilității probelor și a admis ca probe documente în copii neautentificate, or aceste documente de proveniență dubioasă, de către instanța de fond au fost tratate în folosul inculpatului;

- în toate cele 22 de episoade procurorul nu arată prin care din cele 2 modalități a fost comisă infracțiunea, nu este indicat locul săvârșirii infracțiunii și locul survenirii consecințelor prejudiciabile;

- instanța de apel recunoaște prezența raporturilor civile în speța dată, dar le atribuie aspect penal. Astfel, în decizia de condamnare instanța de apel se contrazice, indicând că, ”...la 18.10.2008, GȚ ”Sandic Gheorghe Mihail” în calitate de expeditor, a expedit către destinatorul SRL ”Asparuh” Ucraina 1 620 de cutii de mere proaspete (f.d.37-46 vol. II), iar la 12.11.2018, GȚ „Sandic Gheorghe Mihail” în calitate de expeditor, a expedit către destinatorul SRL ”Ancomtorg” Belarus, 1 050 cutii de mere proaspete (f.d. 65-76 vol. II)”, însă, atât în rechizitoriu cât și în ordonanța de învinuire, este indicat că exportul a avut loc doar către Federația Rusă;

- urmărirea penală urma să fie pornită pe fiecare episod în parte, reieșind din prevederile art.16 lit. b) din Legea cu privire la Sistemul informațional Integral automatizat de evidență a infracțiunilor, a cauzelor penale și a persoanelor care au săvârșit infracțiuni din 29.05.2003 nr. 216-XV potrivit căruia 2 sau mai multe infracțiuni se consideră cazurile în care „o persoană (un grup de persoane) în diferite perioade de timp, a săvârșit 2 sau mai multe infracțiuni care nu au fost

înregistrate anterior”;

- procura eliberată de către Sandic Gheorghe lui Sandic Mihail a expirat la data de 01.07.2012, iar în procură au fost stipulate doar împuterniciri referitor la gestionarea întreprinderii dar nu de a participa în cadrul urmăririi penale și în instanțele de judecată, cauza penală fiind expediată în instanță fără parte vătămată recunoscută legal;

- instanța de apel nu a ținut cont că, în cadrul efectuării urmăririi penale de către organul de urmărire penală Șoldănești, la cauza dată au fost anexate doar copiile mai multor declarații vamale și documentele de însoțire, autenticitatea cărora provoacă dubii, acestea nefiind autentificate, neindicând unde sunt originalele acestor declarații, prin urmare, conform art. 94 Cod de procedură penală, acestea nu pot fi admise ca probe și puse la baza sentinței de condamnare;

- la materialele cauzei lipsesc datele referitor la faptul unde se afla Alexeev Eduard în perioada de timp septembrie-noiembrie 2008, iar aceasta are importanță majoră pentru cauza penală, deoarece procurorul nu a demonstrat că Alexeev Eduard în perioada incriminată a traversat frontiera vamală a RM;

- instanța de apel în decizia sa nu a expus și nu a apreciat declarațiile date de inculpat în ședința instanței de apel și s-a limitat doar la reiterarea declarațiilor date de acesta în instanța de fond, astfel instanța de apel nu a apreciat la justa valoare toate declarațiile acestuia;

- instanța de apel acceptând examinarea cauzei în ordine de apel, urma să verifice și să aprecieze toate probele prezentate de procuror, însă s-a limitat doar la audierea unui singur martor, Celpan Serafim, și la enumerarea probelor prezentate de procuror în instanța de fond, iar cercetarea acestora nu a avut loc;

- instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor încălcărilor stabilite de către instanța de fond la efectuarea urmăririi penale, iar aceasta este o încălcare gravă și demonstrează atitudinea tendențioasă a instanței la examinarea circumstanțelor cauzei.

5.1. Pe marginea recursului declarat, procurorul depune referință menționând că recurenții își motivează contestația prin dezacordul cu modalitatea de apreciere a probelor, or motivele de reapreciere a întregului sistem de probe nu se conțin în temeiurile prevăzute de art. 427 alin.(1) Cod de procedură penală.

6. Verificând argumentele invocate în recursul ordinar în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente:

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, *judecând recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită, să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.*

De asemenea, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Conform art. 414 Cod de procedură penală, *instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.*

Decizia instanței de apel, conform art. 417 Cod de procedură penală trebuie să cuprindă fapta constatată de prima instanță și conținutul dispozitivului sentinței, fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Potrivit art. 24 alin. (3), 101 alin. (1), (4), 314, 315, 336 alin. (3) pct. 6) 384 alin. (3), (4), 419 Cod de procedură penală rejudicarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță; procesul-verbal al ședinței de judecată trebuie să cuprindă consemnarea tuturor acțiunilor instanței în ordinea în care ele s-au desfășurat, documentele și alte probe care au fost cercetate în ședința de judecată; instanța de judecată este obligată, în cursul judecării cauzei, să cerceteze nemijlocit, sub toate aspectele, probele administrate; părțile participante la judecarea cauzei au drepturi egale, fiind investite de legea procesuală penală cu posibilități egale pentru susținerea pozițiilor lor, instanța de judecată pune la baza sentinței numai acele probe la cercetarea cărora părțile au avut acces în egală măsură; sentința instanței de judecată trebuie să fie legală; instanța își întemeiază sentința numai pe probele care au fost cercetate în ședința de judecată; fiecare probă urmează să fie apreciată din punctul de vedere al pertinentei, concludentei, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punctul de vedere al coroborării lor.

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel. Erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Colegiul penal lărgit constată, că instanța de apel la examinarea apelurilor declarate nu a respectat cerințele art. 414 Cod de procedură penală în legătură cu ce în baza temeiului pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală urmează a fi casată decizia instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, deoarece această eroare nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Din conținutul deciziei rezultă că instanța de apel la examinarea cauzei a comis un șir de erori și anume:

În primul rând, lecturând textul deciziei contestate, Colegiul reține că aceasta, contrar prevederilor art. 417 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, nu cuprinde fapta constatată de prima instanță, or partea descriptivă a deciziei se începe cu expunerea succintă a faptelor de săvârșirea cărora inculpatul este declarat vinovat sau a învinuirii sub care a fost pus, apoi se expune fondul apelului, conținutul solicitărilor părților participante în ședința judiciară, argumentele suplimentare, fapta constatată în instanța de apel sau învinuirea sub care a fost pus inculpatul.

În al doilea rând, indiferent de faptul că a făcut referire la prevederile art. 414 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală, instanța de apel a menționat că a analizat probele administrate, însă, potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată a instanței de apel raportat la textul deciziei adoptate, rezultă că la judecarea apelului, reieșind și din considerentele expuse supra referitor la rejudecarea cauzei potrivit ordinii stabilite pentru prima instanță, instanța de apel a comis o eroare de drept procedural în sensul încălcării dispozițiilor imperative ale art. 414 alin. (2), (6) Cod de procedură penală din care rezultă că:

➤ *Instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal;*

➤ *Instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță, dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal;*

În speță, instanța de apel și-a întemeiat decizia pe probele din dosar, care, doar în parte au fost verificate și consemnate în procesul verbal al ședinței de judecată a instanței de apel. Astfel, se constată că deși au fost puse la baza deciziei de condamnare a inculpatului, aceste materiale nu au fost cercetate în ședința de judecată, și anume: contractele bilaterale nr. 840/0808/021 din 26.08.2008 (f.d.160-164; 175-179; 190-193; 201-205; 217-221; 223-237, vol. I), nr. 143 din 09.10.2008 (f.d. 280-284, vol. I); nr. 840/0908/005 din 25.09.2008 (f.d. 302-306; vol. I), nr. 1/10 din 01.10.2008 (f.d. 41-44, vol. II), nr. 1/13 din 20.11.2008 (f.d. 73-75, vol. II), cu documentele de proveniență a mărfii anexate la ele și datele referitor la mijloacele de transport cu care ea a fost exportată; cele 12 declarații vamale, ridicate în baza procesului-verbal de ridicare din 17.05.2012 de la BV Chișinău (f.d. 156-171, f.d. 172-186, f.d. 187-195, f.d. 196-212, f.d. 213-229, f.d. 230-253, f.d. 254-269, f.d. 270-278, f.d. 279-291, f.d. 292-300, f.d. 301-312, vol.I), or după cum s-a menționat, instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile sale pe probele cercetate de instanța de fond dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost reflectate în procesul-verbal al ședinței de judecată, astfel încât s-a ajuns în situația în care probele puse la baza unei sentințe de încetare a procesului penal au fost puse și la baza deciziei de condamnare.

În al treilea rând, potrivit deciziei recurate, după expunerea declarațiilor părții vătămate Sandic Mihail, instanța de apel a reținut declarațiile lui Evghenia Nacu, Silvestru Vasile, Celpan Serafim, Cravțova Maria, Scurtu Gheorghe, Mahu Constantin, Cebanu Serghei, Cebanu Valerii, însă fără a indica calitatea procesuală a persoanelor

nominalizate. Totodată, punând la baza deciziei de condamnare declarațiile menționate, instanța de apel indică: „*Împrejurările cauzei relatate de partea vătămată, au fost susținute de către:*”, însă nu se concretizează că acestea, deși sunt declarații acuzatorii, sunt date citirii, astfel fiind încălcate prevederile art. 414 alin. (2) Cod de procedură penală. Mai mult ca atât, din conținutul propoziției citate supra, rezultă că persoanele nominalizate au fost audiate în ședința instanței de apel, ceea ce, potrivit materialelor cauzei, nu corespunde adevărului.

În al patrulea rând, în cadrul ședinței de judecată în instanța de apel, avocatul inculpatului a atras atenția instanței asupra divergențelor dintre declarațiile martorilor Nacu Evghenia, Celpan Serafim și perioada de timp indicată în învinuirea înaintată inculpatului, însă Colegiul nu s-a expus în nici un mod asupra acestui fapt, or instanța de apel, începând examinarea unei cauze, declanșează o continuare a judecării cauzei în fond, cu examinarea tuturor aspectelor de fapt și de drept, inclusiv în afara motivelor invocate în apel.

Încălcările enunțate determină incontestabil Colegiul lărgit să concluzioneze asupra necesității de a casa decizia instanței de apel cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță, în alt complet de judecată.

De asemenea, Colegiul consideră necesar de a atenționa, că motivarea soluției pronunțate de instanța de judecată constituie o îndatorire care înlătură orice aspect discreționar în realizarea justiției, acordând părților din proces posibilitatea să-și formeze convingerea cu privire la legalitatea și temeinicia soluției adoptate, iar instanțelor de recurs elementele necesare pentru exercitarea controlului judecătoresc. Motivarea hotărârilor de către instanțele naționale constituie o obligație impusă acestora și prin prevederile art. 6 din CEDO. Colegiul constată că, în cauză, instanța de apel nu și-a motivat decizia pronunțată, examinând cauza penală cu abateri de la normele de procedură și neapreciind probele care urmau să fie cercetate sub toate aspectele.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate în apeluri, să verifice și să aprecieze profund toate probele administrate și examinate în instanță în strictă conformitate cu cerințele legii, să le dea apreciere convenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date, să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, să verifice existența componentei de infracțiune sau a relațiilor civile, ținând cont de motivele expuse în pct. 6 al prezentei decizii și ca urmare să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, care să corespundă prevederilor art. 417 Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de avocații Nicanor Conoval și Ion Luchian în numele inculpatului, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 21 decembrie 2016, în cauza penală în privința lui Alexeev Eduard și dispune rejudecarea cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia pronunțată integral la 23 mai 2017.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Liliana Catan

Elena Covalenco

Iurii Diaconu

Ion Guzun